

систему обучения в этой южноамериканской стране. Он создал в Чили музей минералогических и палеонтологических материалов, основал физический кабинет, химическую и горную лабораторию, организовал библиотеку природоведения, открыл богатые месторождения золота, серебра, меди, каменного угля, селитры, организовал их добычу. Результаты научных поисков и открытий Домейки опубликованы на разных языках в 130 научных трудах. Профессор также решил проблему водообеспечения чилийской столицы, отыскав в горах источники чистой воды и проведя оттуда в Сантьяго водопровод. По инициативе Игната Домейки в Чили была введена новая система мер и весов и создана метеослужба страны. Его имя носят и вулканический тысячекилометровый горный хребет, который обозначен на картах как Кордильеро Домейки, и местечко Пуэбло-Домейко на высоте 975 метров над уровнем моря и порт на самом берегу Тихого океана — Пуэрто де Домейко, улицы и площади, чилийский университет, библиотеки в Сантьяго и Буэнос-Айресе (Аргентина). В столице Чили возвышается памятник с изображением знаменитого белоруса. Профессору была назначена самая высокая пенсия в стране. Такой не получали даже генералы, сражавшиеся за независимость Чили.

В 2002 г., который был объявлен ЮНЕСКО годом Игнатия Домейко, Республика Беларусь выпустила монету номиналом 20 рублей, посвященную 200-й годовщине со дня рождения знаменитого соотечественника.

РАБОТА «ЗЯЛЕНАЙ ШКОЛЫ» Ё ГАДЫ ВЯЛКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

Трысантовіч С. М.

Навуковы кіраўнік канд. гіст. навук, дацэнт Хромчанка Дз. М.,
БНТУ

На тэрыторыі Беларусі фашысцкія захопнікі ўсталявалі жорсткі акупацыйны рэжым. Яго мэта - пазбаўленне беларусаў дзяржаўнасці, анямечванне, ператварэнне савецкіх людзей ў рабоў. Вялікая надзея ўскладвалася на нямецкія школы. Але іх папулярнасць была невялікая. У процівагу нямецкім школам у

партызанскіх зонах адкрываліся “зяленыя школы”. Такая школа была адкрыта і ў вёсцы Загаллі. Ініцыятарам адкрыцця “зяленай школы” стала камсамольская арганізацыя партызанскага атрада М.М.Розава. Узначаліў гэтую патрыятычную справу намеснік камісара атрада па камсамольскай рабоце С.Д.Локаць. Запісваючы дзяцей у школу, настаўнікі вялі агітацыйна-прапагандысцкую работу сярод насельніцтва, усяляючы веру ў перамогу.

Умовы работы школы былі вельмі цяжкімі: школьнае памяшканне не было прыстасавана да вучобы, не хапала падручнікаў, сшыткаў. Але было жаданне вучыць і вучыцца.

Першага кастрычніка 1942 г. пачаўся новы навучальны год для 110 вучняў. Загадчыцай школы была Корбут Антаніна Агафонаўна. У раскладзе былі як агульнаадукацыйныя прадметы, так і знаёмства са зводкамі Саўінформбюро, падрыхтоўка канцэртаў мастацкай самадзейнасці, правядзенне вечарын. Атмасфера на ўроках была вельмі цёплай. Дзеці стараліся дапамагчы адзін аднаму. Вельмі любілі дзеці ўрокі фізкультуры. А пасля ўрокаў гулялі “ў вайну” (у гэтай гульні заўсёды перамагалі чырвоныя).

Асабліва запомнілася і настаўнікам і вучням сустрэча 1943 Новага года.

У пачатку 1943 г. бамбёжкі Загалля сталі больш частымі. Пасля зімовых канікулаў школа зноў пачала працаваць, але ў сярэдзіне лютага 1943 г. у адзін з паветраных налетаў фашыстам удалося спаліць школу. Навучанне дзяцей прыйшлося спыніць. Хоць Загалльская школа працавала менш аднаго года, яна прадэманстравала вялікую жыццёвую сілу савецкага народа, яго веру ў непераможнасць Савецкай Арміі.

БОРИСОВСКОЕ ГЕТТО

Иванова О.С.

Научный руководитель: канд. ист. наук, доцент Хромченко Д.Н.
БНТУ

В конце лета 1941 г. в городе Борисове немецко-фашистскими захватчиками было создано гетто, которое заняло несколько кварталов, ограниченных улицами Свободы, Советской и